BOEKBESPREKINGEN

A collector's guide to Seashells of the World, by Jerome M. Eisenberg. Ed. McGraw-Hill Company te New York/London, 1981. Prijs $ 24,95. 240 blz., 158 kleurenfoto's en 134 tekeningen.

Dit is een typisch boek voor de verzamelaar, hetgeen ook blijkt uit een passage, waarin de schrijver vol trots mededeelt dat alle in het boek afgebeelde soorten zich in zijn verzameling

bevinden. Ook de index met prijsopgave duidt daarop. Het grootste gedeelte van het werk beslaan de kleurenfoto's, waarop de verschillende soorten dicht opeen zijn afgebeeld, sommige in meerdere exemplaren om de variabiliteit te tonen. In totaal zijn er 2600 soorten in 4000 exemplaren afgebeeld. De schrijver heeft de eerste twaalf kleurenfoto's op de gebruikelijke wijze vervaardigd, dwz. ze zijn haarscherp; helaas heeft hij met de overige geëxperimenteerd door te trachten ze te doen lijken op de aquarellen uit de 19e eeuw. Hierdoor lijkt het of sommige soorten onscherp zijn weergegeven. Ik kan dit niet appreciëren; het doet afbreuk aan het geheel. Bij elke soort wordt zowel de wetenschappelijke als de inheemse naam vermeld , benevens de afmeting en geografische verspreiding. De meeste soorten zijn afgebeeld op natuurlijke grootte dan wel 2/3 vergroting.

Voor de nomenclatuur staat William E. Old borg. Ik ben het niet met de schrijver eens dat Pleurotomaria africana vaak wordt verkocht voor P. teremachii. Ook is op plaat 93 Cymbium olla verwisseld met C. glans.

Het boek wordt op de gebruikelijke wijze ingedeeld: inleiding, klassificatie, gebruikte afkortingen, identificatie van de families, terminologie, bibliografie, verantwoording en index. Nieuw is een lijst van musea en verenigingen op malacologisch gebied. De index is bovendien uitgebreid met 2400 soorten, die niet in het boek voorkomen en evenals de beschreven 2600 soorten zijn voorzien van een prijsopgave. Men krijgt derhalve een soort catalogus van 5000 soorten.

Hoewel aan deze uitgave verschillende bezwaren kleven is ze toch waardevol voor verzamelaars.

J.G.B. Nieuwenhuis

New Zealand Mollusca. Marine, Land and Freshwater Shells, by A.W.B. Powell. Ed. Collins Auckland/Sydney/London, 1979. Prijs ca *f* 132,-, 500 blz., 16 platen in kleur, 66 in zwart/wit en 120 tekstfiguren.

Sedert de publicatie van Henry Suters' Manual of the New Zealand Mollusca uit 1913 was er nimmer meer een werk verschenen dat alle mollusca uit dit gebied beschreef. Onnodig te zeggen dat deze publicatie een uitkomst is voor degenen die zich met mollusca uit Nieuw Zeeland bezig houden. De naam van de schrijver staat borg voor de inhoud; van zijn hand kennen wij de gedegen publicaties over de Turridae in de voormalige monografieën in de Indo-Pacific Mollusca. Het is een werk van klasse, dat zijn prijs ten volle waard is.

In totaal worden 2245 soorten beschreven. De schrijver heeft zich gelukkig niet beperkt tot de voornaamste soorten, maar aan alle groepen en ook de kleinste soorten zoals Caecum bv. wordt aandacht besteed. Keverslakken, naaktslakken en inktvissen, niets is overgeslagen. De kleinste soorten zijn duidelijk te onderscheiden door middel van prachtige tekeningen, waarin de soorten vergroot worden weergegeven. Naast de gebruikelijke inleiding treffen wij ook een groot aantal bijlagen aan met o.a. een opsomming van de soorten die zijn ingevoerd, landkaartjes met vindplaatsen, herleidingstabellen van vadems in meters en omgekeerd. Het werk wordt besloten met een uitgebreide bibliografie, index en glossarium.

Een determineerwerk dat in geen enkele malacologische bibliotheek mag ontbreken.

J.G.B. Nieuwenhuis

Cone shells of New Caledonia and Vanuatu, by J.C. Estival. Editions du Cagou, Tahiti, 1981. 126 blz., waarvan 41 in kleur. Prijs ca. $ 17.50.

Deze publicatie is tweetalig, nl. frans en engels, en bevat een volledige gids van alle Conidae uit Nieuw Caledonië en Vanuatu, vroeger genaamd de Nieuwe Hebriden. De kleurenfoto's zijn buitengewoon fraai, de beschrijving van de soorten is kort gehouden en omvat hoofdzakelijk de afmetingen, het verspreidingsgebied, de diepte en samenstelling van de bodem waar zij worden aangetroffen. Ook de voornaamste synoniemen zijn vermeld. Eveneens wordt van sommige soorten het levende dier afgebeeld en is aandacht besteed aan kleurvariaties.

In de inleiding wordt uitvoerig vermeld wat men wel en niet moet doen als men door een Conus wordt gestoken, benevens welke soorten het gevaarlijkst zijn. (Niet alleen de Conidae zijn gevaarlijk, maar ook de Terebra's volgens de franse vertaling (p. 16) of de Turridae volgens de engelse (p. 37). De lezer dient uit te maken welke van de twee wordt bedoeld.)

Al met al een boek dat ik iedere Conusverzamelaar warm kan aanbevelen.

J.G.B. Nieuwenhuis

F. Nordsieck, Die europäischen Meeres-Gehäuseschnecken. (Prosobranchia).2. Aufl. Von Eismeer bis Kapverden, Mittelmeer und Schwarzmeer, 2., völlig neubearbeitete und erweiterte Auflage. Mit 2035 Abb. auf 108 z.T. farbigen Bildtafeln. Gustav Fischer Verlag, 1982. 539 pp., groot formaat (A4), *f* 255,-.

Er is kennelijk een markt voor dit boek want een uitgever zal zo'n fraai boek niet uitbrengen zonder aansporing. Het aantal soorten is groter dan in de eerste druk, de platen zijn groter, het gebied is uitgebreid. Zoals al eerder geschreven, Nordsieck heeft een reusachtige hoeveelheid werk verzet om zijn boeken te kunnen doen verschijnen. De malacologen zijn hiermede uitermate gediend, ook met de nieuwe uitgave. Des te vreemder is het dat men elkaar napraat in kritiek op zijn boeken. Als Nordsieck al het naspeuringswerk dat er nu eenmaal altijd in de natuurstudie geacht wordt te moeten worden gedaan - en wanneer zal dit niet meer nodig zijn? - dan zou Nordsieck minstens 3 mensenlevens nodig hebben gehad. Dan hadden wij minstens nog 3 generaties lang zonder deze boeken moeten stumperen en overal naar kleine hulpboekjes moeten speuren om ons materiaal te bestuderen. En daarom is de kritiek op Nordsieck onbegrijpelijk en incorrect. Wij blijven natuurlijk voor enkele groepen die al wel grondig bewerkt zijn (?) op aparte literatuur aangewezen. Teredo, Ensis (wat Nordsieck zelf aanwijst.)

Men streeft naar een Europese registratie van Mollusken. Dit doet vreemd aan want de boeken van Nordsieck geven deze eigenlijk al, zij het dan dat in een kaartsysteem alle vindplaatsen nauwkeurig moeten worden genoteerd. Doch de boeken van Nordsieck zijn het eerste stadium daartoe. Hier komt

ook de rivaliteit van de Fransen tegenover de Duitsers te voorschijn. Zij hebben tientallen jaren de gelegenheid gehad in hun Faune de France de delen over de mariene soorten te schrijven. Doch zij hebben het verzuimd. Of er werkelijk door hen aan is gewerkt? Een franse auteur heeft mij verteld dat de redactie van mening verschilde met de auteur of het werk met tekeningen of met foto's moest worden geïllustreerd met als resultaat dat er niets verscheen. En nog niets verschijnen zal. Dan past hun nu bescheidenheid, doch niet een aanmatigende houding tegenover 'buitenlanders' die zich met een deel van de franse fauna bezig houden en - goed bedoeld - hun resultaat publiceren. Zij vallen dan onhebbelijk uit, terwijl zij zelf elders in de wereld, doch niet in Frankrijk, inventariseren.

In zijn voorwoord verwijt Nordsieck de NMV onjuist gedrag. In hoeverre hier van een misverstand sprake is, kan ik moeilijk beoordelen, alhoewel Nordsieck wel reden heeft zich over een aantal leden te beklagen. Het is ongehoord en onbegrijpelijk hoe sommigen zijn werk negatief hebben beoordeeld. De Fransen hebben daarbij helemaal na hun verzuim geen reden tot beklag, alhoewel zij in het Congres hebben willen overheersen. Daarom wil ik u het boek aanbevelen, zij het dat het duur is. U hebt het voor de rest van uw leven.

A.W. Lacourt

Wellicht is het nuttig er op te wijzen dat de heer Lacourt er in het bovenstaande stilzwijgend van uit is gegaan dat de lezers op de hoogte zijn van de besluiten welke werden genomen op het 1980-congres van de Unitas Malacologica, zie de bijdrage Van de leestafel in het vorige nummer.

A.V.